Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Nikolai Nosov

HABARNAM pe Lună

Traducere din limba rusă de SANDA-FELICIA MISIRIANȚU
Ilustrații de SILVIA OLTEANU

junior

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Cuprins

Partea I

Capitolul I
Cum l-a învins Știetot pe profesorul Telescop / 5

Capitolul II
Enigma pietrei lunare / 19

Capitolul III
Cu susu-n jos / 28

Capitolul IV
O descoperire neașteptată / 41

Capitolul V
Grandiosul plan al lui Știetot / 54

Capitolul VI
Decolarea / 66

Capitolul VII
Cum au ajuns Habarnam și Gogoașă pe Lună / 80

Partea a II-a

Capitolul VIII
Prima zi pe Lună / 95

Capitolul IX
Cum s-a întâlnit Habarnam cu Trosc și Pleosc / 110

Capitolul X
În arest / 122

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Capitolul XI
Eliberarea / 134

Capitolul XII
O descindere nocturnă / 146

Capitolul XIII
Ia ființă Societatea plantelor gigantice / 160

Capitolul XIV
Primele greutăți / 168

Capitolul XV
Treaba începe să meargă / 178

Capitolul XVI
Pe scenă apare domnul Caracatiță / 188

Capitolul XVII
Marele Cartel / 198

Partea a III-a

Capitolul XVIII
Cum a căzut Calicus în capcană / 207

Capitolul XIX
Evadarea / 217

Capitolul XX
Dispariția Societății plantelor gigantice / 230

Capitolul XXI
Aventurile lui Calicus / 238

Capitolul XXII
Cum au ajuns Habarnam și Iedu la San Parazito / 252

Capitolul XXIII
La Fundăturica / 263

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Capitolul XXIV
Aventurile lui Gogoașă / 275

Capitolul XXV
Panică pe șlepul din Zdrobilon / 287

Capitolul XXVI
Habarnam muncește / 296

Capitolul XXVII
Sub pod / 307

Partea a IV-a

Capitolul XXVIII
Când a dispărut racheta / 317

Capitolul XXIX
Știetot se grăbește să vină în ajutor / 327

Capitolul XXX
Începe lupta / 339

Capitolul XXXI
Spiculeț primește semințele de plante gigantice / 353

Capitolul XXXII
Imponderabilitatea în ofensivă / 365

Capitolul XXXIII
Gogoașă se reprofilează / 374

Capitolul XXXIV
Habarnam pe Insula Proștilor / 386

Capitolul XXXV
Timpul marilor schimbări / 396

Capitolul XXXVI
Spre Pământ / 406

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

PARTEA I

Capitolul I

Cum l-a învins Știetot pe profesorul Telescop

De la călătoria lui Habarnam în Orașul Soarelui trecuseră doi ani și jumătate. Deși pentru noi asta nu e chiar atât de mult, pentru prichindei doi ani și jumătate înseamnă enorm. Ascultând povestirile lui Habarnam, ale Țintișoarei și ale lui Murdărici-Pestrițul, mulți prichindei s-au dus și ei în Orașul Soarelui, iar când s-au întors acasă, au hotărât să facă și ei unele lucrări de modernizare. Orașul Florilor s-a schimbat de atunci, încât nici nu-l mai recunoști. Au apărut multe case noi, mari și foarte frumoase. După proiectul arhitectului Rotocol, pe Strada Campanulelor s-au construit chiar două clădiri turnante. Una cu cinci etaje în formă de turn, cu un tobogan în formă de spirală și cu un bazin de înot în jur (coborând pe toboganul în formă de spirală, puteai să cazi direct în apă), iar alta cu șase etaje, cu balcoane care se leagănă, cu un turn în formă de parașută

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

și cu Roata Dracului pe acoperiș. Pe străzi au apărut o mulțime de automobile, spiralete, tubulete cu reacție și pe rotile, aero-hidro-auto-motociclete, autoșenilete și tot soiul de alte mașini.

Și asta încă nu e tot. Locuitorii din Orașul Soarelui au aflat că prichindeii din Orașul Florilor s-au apucat de construit și le-au venit în ajutor: i-au ajutat să construiască câteva fabrici. După proiectul inginerului Nit s-a construit o fabrică mare de confecții, unde se făceau fel de fel de haine, de la veste de cauciuc la haine de iarnă din lână artificială. Acum nimeni nu mai trebuia să se chinuie să-și coasă pantaloni sau jachete. Acest lucru îl făceau mașinile din fabrică, nu princhindeii. Produsele finite, la fel ca în Orașul Soarelui, erau distribuite în magazine și de acolo fiecare își lua hainele de care avea nevoie. Cei care lucrau la fabrică nu trebuiau decât să aibă grijă să creeze noi modele și să urmărească atent ca nu cumva să se fabrice îmbrăcăminte care să nu fie pe gustul cumpărătorilor.

Toată lumea era foarte mulțumită. Singurul care a avut de suferit în acest caz a fost Gogoașă. Când a văzut că acum putea lua de la magazin orice lucru de care avea nevoie, s-a întrebat la ce-i mai trebuie grămada aceea de costume pe care le avea acasă? Toate costumele lui erau demodate și oricum nu mai puteau fi purtate. Într-o noapte mai întunecoasă, Gogoașă și-a adunat costumele vechi, le-a legat într-un balot, a făcut un nod mare și, în secret, le-a scos din casă și le-a aruncat în Pârâul Castraveților, iar în locul lor și-a adus de la magazin costume noi. La un moment dat, camera lui arăta ca un depozit de confecții. Avea costume și în dulap, și pe dulap, și pe masă, și sub masă, și pe rafturile cu cărți, unele erau agățate pe pereți sau atârnau pe spătarele scaunelor, ba chiar și din tavan, pe sfori.

De la atâtea lucruri de lână, în casă au apărut molii și, ca să nu-i strice costumele, Gogoașă trebuia să pună în fiecare zi naftalină. În cameră mirosea atât de tare a naftalină, încât un prichindel neobișnuit cu mirosul putea să cadă lat. Chiar și Gogoașă a început să miroasă îngrozitor, dar se obișnuise atât de mult cu asta, încât nu mai simțea nimic. Pentru alții însă mirosul era foarte puternic. De îndată ce Gogoașă venea în vizită la cineva, gazdele erau năucite de miros și începeau să aibă amețeli. Gogoașă era gonit imediat și apoi toate ferestrele și ușile erau deschise larg să se aerisească încăperea, că de nu, puteai să-ți pierzi cunoștința sau chiar să înnebunești. Din aceeași cauză, Gogoașă nu putea nici măcar să se joace cu prichindeii prin curte. Numai ce ieșea afară, că toți

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

începeau să scuipe și, ținându-se cu mâinile de nas, fugeau mâncând pământul. Nimeni nu voia să aibă de-a face cu el. Se înțelege de la sine că Gogoașă se simțea extrem de jignit și că a fost nevoit să-și ducă în pod toate costumele care nu-i mai trebuiau.

De altfel, nu asta e important. Important e că Știetot a fost și el în Orașul Soarelui. Acolo a făcut cunoștință cu prichindușele savante, Cerceluș și Scrumbiuța, care tocmai se pregăteau pentru cel de-al doilea zbor pe Lună. Știetot a lucrat și el la construirea rachetei cosmice, iar când racheta a fost gata, a făcut o călătorie interplanetară împreună cu Cerceluș și Scrumbiuța. Ajungând pe Lună, cosmonauții noștri cei viteji au cercetat unul dintre micile cratere de acolo, în zona Mării Seninătății, au fost într-o peșteră aflată în centrul craterului și au făcut cercetări asupra modificării forței de gravitație. Pe Lună, după cum se știe, forța

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

de gravitație este semnificativ mai mică decât pe Pământ și de aceea observațiile asupra modificării ei au o mare importanță științifică. După ce au stat pe Lună vreo patru ore, Știetot și însoțitoarele sale au fost siliți să facă urgent cale-ntoarsă, pentru că rezervele de aer erau pe terminate. Toată lumea știe că pe Lună nu este aer și, ca să nu mori asfixiat, întotdeauna trebuie să iei cu tine o rezervă de aer. Aer comprimat, firește.

Când s-a întors în Orașul Florilor, Știetot a povestit mult despre călătoria sa. Ceea ce povestea el interesa pe toată lumea și mai ales pe astronomul Lentilă, care, nu o dată, cercetase Luna cu telescopul. Prin telescopul său Lentilă reușise să vadă că suprafața Lunii nu este netedă, ci accidentată, pentru că munții de pe Lună nu sunt ca la noi, pe Pământ, ci sunt rotunzi sau, mai bine-zis, au formă de inel. Acești munți inelari sunt numiți de către oamenii de știință cratere lunare sau căldări. Pentru a înțelege cum arată un crater lunar, închipuiți-vă un imens câmp rotund, cu un diametru de vreo douăzeci, treizeci, cincizeci sau chiar o sută de kilometri și imaginați-vă că acest imens câmp rotund este înconjurat de

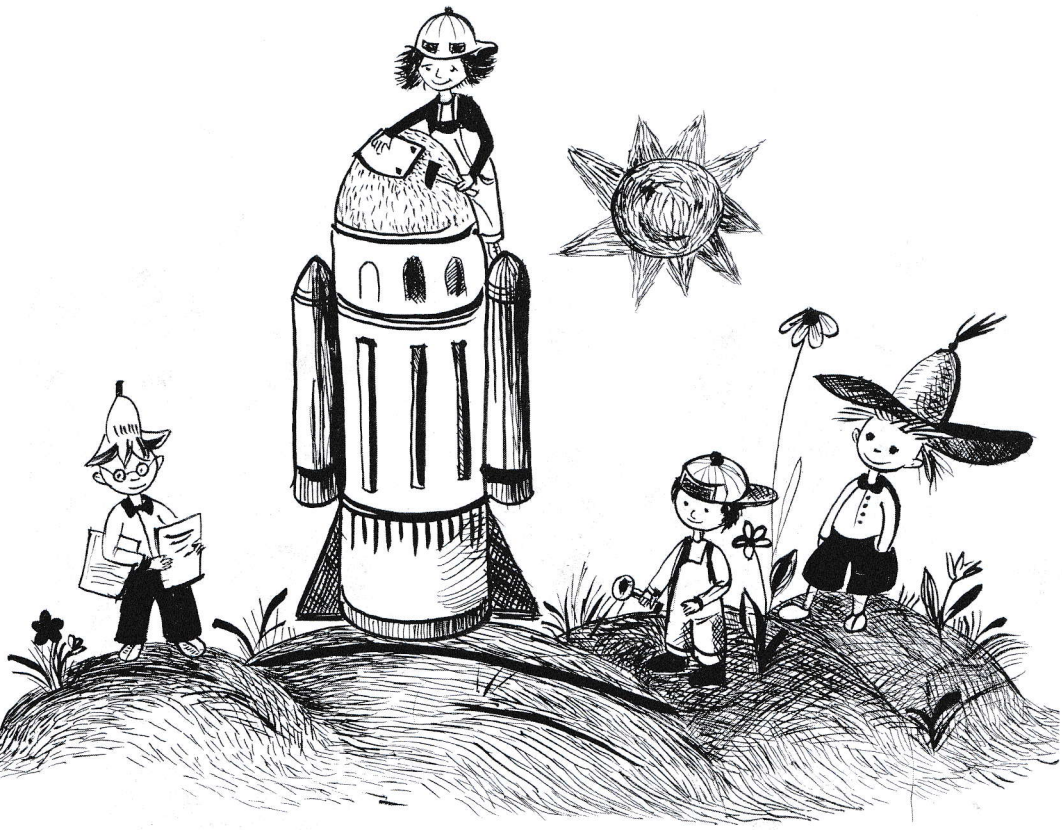

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

un val de pământ sau de o culme muntoasă de doi sau trei kilometri – ei bine, cam așa arată craterul. Pe Lună astfel de cratere sunt cu miile. Unele sunt mici, de vreo doi kilometri, iar altele sunt mari, de până la o sută patruzeci de kilometri în diametru.

Pe numeroși oameni de știință îi interesează cum s-au format craterele lunare, de unde au apărut ele. Când au încercat să rezolve această problemă complexă, astronomii din Orașul Soarelui chiar s-au certat între ei, împărțindu-se mai apoi în două tabere. „Craterele lunare au apărut din vulcani", susținea o tabără, „Craterele lunare sunt urme ale căderii unor meteoriți uiriași", susținea cealaltă tabără. De aceea, astronomii din prima tabără erau numiți adepți ai teoriei vulcaniste sau, mai simplu, vulcaniști, iar cei din a doua tabără – adepți ai teoriei meteoriste sau meteoriști.

Totuși Știetot nu era de acord nici cu teoria vulcanistă, nici cu cea meteoristă. Înainte de călătoria pe Lună el își crease propria teorie despre apariția craterelor lunare. Odată a cercetat Luna prin telescop împreună cu Lentilă și i-a sărit în ochi faptul că suprafața ei seamănă foarte tare cu o clătită bine făcută, cu găuri pufoase. După aceea, Știetot s-a dus la bucătărie și s-a uitat cum se fac clătitele. El a observat că, atâta timp cât aluatul este lichid, suprafața clătitei este netedă, dar, pe măsură ce se încălzește în tigaie, pe suprafața ei încep să apară niște bule care apoi se sparg, iar pe clătită se formează niște găurele nu foarte adânci care rămân așa și nu dispar nici după ce aluatul se coace cum trebuie și se întărește.

Știetot chiar a scris o carte în care susținea că suprafața Lunii nu a fost întotdeauna dură și rece cum este acum. Cândva, demult, Luna era un glob dintr-o materie incandescentă până aproape de starea lichidă. Suprafața Lunii s-a răcit treptat, nemaifiind lichidă, ci vâscoasă, întocmai ca aluatul. Cum în interior era încă foarte fierbinte, gazele încinse răzbăteau la suprafață sub forma unor bule uriașe. Ieșind la suprafață, bulele acestea se spărgeau, firește. Cât timp Luna a fost destul de lichidă, urmele de la bulele sparte au dispărut fără să lase vreo urmă, așa cum nu lasă urme bulele de apă când plouă. Dar când suprafața Lunii s-a răcit suficient, încât să fie densă ca aluatul sau ca sticla topită, urmele de la bulele sparte n-au mai dispărut, ci au rămas la suprafață, sub forma unor inele ieșite în afară. Răcindu-se tot mai mult, inelele acestea s-au solidificat complet. La început ele erau netede și uniforme, întocmai ca niște cercuri concentrice pe suprafața unei ape, dar apoi, treptat, și-au modificat forma, ajungând în cele din urmă să semene cu munții inelari de pe Lună, pe care oricine îi poate observa prin telescop.

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Toți astronomii – și vulcaniștii, și meteoriștii – râdeau de teoria lui Știetot.

Vulcaniștii se întrebau:

— La ce mai era nevoie de teoria asta clătitistă? Craterele lunare sunt pur și simplu niște vulcani, e clar.

Știetot le răspundea că vulcanul este un munte foarte mare, în vârful căruia există un crater relativ mic, de fapt o deschizătură. Dacă măcar un singur crater lunar ar fi fost craterul unui vulcan, atunci acesta ar fi fost aproape cât Luna, însă de așa ceva nici nu putea fi vorba.

Meteoriștii spuneau:

— Firește, craterele lunare nu sunt vulcani, dar nu sunt nici clătite. Toată lumea știe că sunt urme lăsate de căderea unor meteoriți.
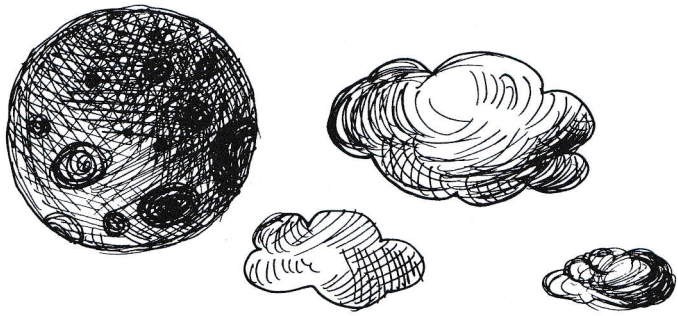
La asta, Știetot răspundea că meteoriții ar fi putut să cadă pe Lună nu doar vertical, ci și oblic, iar în cazul acesta nu ar fi lăsat urme rotunde,